

RIJEĆ UREDNIKA

U europskom duhovnom krugu Crkva je nekad bila arbitar etičkih, društvenih i kulturnih odnosa. Procesom sekularizacije dotična su se područja emancipirala od tog utjecaja i krenula svojim vlastitim tokovima, ne vodeći mnogo računa o crkvenim stajalištima. Onda je oblikovana strukturalno dobro organizirana država, s uglavnom totalističkim težnjama, koja je sebe stavljala na ispraznjeno mjesto arbitra, pokušavajući i silom i milom skretati tokove duhovnih zbivanja prema svojim ideološkim zasadama. To se međutim, pokazalo kao teži zadatak od držanja političke vlasti. Ideologija nikad nije mogla dovršiti posao stjerivanja ljudskog duha do visine ideološkog stropa. U tom razdoblju eventualni utjecaj Crkve bio je suzbijan administrativnim mjerama prisile stajanja na pristojnoj razdaljini.

U našoj je Crkvi, nenavikloj na nove odnose, zavladalo razdoblje straha, okretanje sebi, jačanje obrambenih mehanizama u težnji da se sačuva barem tolik prostor slobode koji je dovoljan za kakav-takav duhovni rast. Prilagodbom na nove uvjete s vremenom se od gubitnika Crkva pretvorila u respektirajućeg konkurenta na tržištu duhovnih vrednota. Državna kontrola nad ljudskim duhom relativno brzo se pokazala pogubnom, jer je prostor duhovnog cvata sloboda.

Danas smo pak svjedoci, osobito na etičkom području, takvih pravaca razvoja koji opravданo izazivaju u ljudima neizvjesnost i strah. Nauka uzdignuta do nedodirljivog fetiša zahvatila je i područja kojima se na oltar napretka u posljednje vrijeme ponovno polaže ljudske žrtve. U opasnosti je i sam opstanak čovjeka kao vrste, a da se i ne spominje nemilosrdno uništavanje okoliša i drugih, nižih oblika života. Buknuo je snažni pokret koji upozorava da nemilosrdno uništavanje prirodne ravnoteže i bezobzirno zahvaćanje u izvore ljudske vrste nije napredak, nego pomračenje ljudskog duha. Egoističko uništavanje prirodnoga okoliša unaprijed lišava buduće generacije baštine na koju svaki čovjek rođenjem ima pravo.

Crkva je u tim okolnostima ponovo zadobila povjerenje onih kojima je iskreno stalo do čovjeka, njegova razvoja i njegove slobode. Iz toga proizlazi i njezina obveza da svoje poslanje u svijetu dosljedno ispunjava prema smjernicama koje je zacrtao

Drugi vatikanski sabor, osobito Pastoralnom konstitucijom *Gaudium et spes*. Crkva ne teži da se nametne svijetu kao vlast, da preuzme prerogative državne vlasti, da se organizira kao politička stranka. Ona je po svojoj naravi pozvana da nastoji da se Evandelje kao poruka ljubavi ostvari u ljudskim srcima. Kršćani, sjećajući se Gospodinove riječi »po ovom će poznati da ste moji učenici ako se budete ljubili međusobno« (Iv 13, 35), ne mogu ništa žarče željeti nego da što širokogrudnije i uspješnije služe ljudima ovoga vremena (GS 93). Iz toga pak proizlazi obveza svakog kršćanina da se iskreno i svim silama zauzima za pravu obnovu odnosa na svakome mjestu i u svakoj prilici. To je neiscrpni izvor zdrave sile koji Crkva po svojim zauzetim članovima može i mora nuditi i ovom našem konkretnom društvu. Pravom je krišćanini vjera život, a život vjera. A onima koji iskreno žele bolji, pravedniji i ljepši svijet poručujemo da krenu od sebe. Ima jedan komadić svijeta koji svakog trenutka možeš mijenjati – to si ti.

* * *

Ovaj ljetni dvobroj *Obnovljenog Života* iznenadit će vas brojnošću i bogatstvom sadržaja. Svojom studijom o kristologijsko-trinitarnim vidicima dostojanstva ljudskog tijela i ženidbenog čina dr. Ivan Fuček, profesor moralne teologije na Papinskom sveučilištu Gregoriana u Rimu, ponudio nam je originalni pogled teologa moralista na Pavlove tvrdnje u Prvoj poslanici Korinćanima (1 Kor 6, 12–20).

Strah nas prati u mnogim životnim trenucima. Nekoliko se autora potrudilo da nam taj relativno malo istražen fenomen osvijetle filozofijski (dr. Ivan Koprek), moralno (dr. Valentin Pozaić) i psihiatrijski (ekipa liječnika Kliničkog bolničkog centra »Rebro« iz Zagreba: dr. Jovan Bamburač, dr. Zdenka Budanko, dr. Vlado Jukić).

Vjerujem da će najviše zanimanja pobuditi rubrika *Prinosi*, u kojoj ćete s korišću pročitati članak našeg poznatog bibličara dr. Celestina Tomića. Ove godine slavimo 30. godišnjicu smrti jednog od najvećih hrvatskih književnih kritičara dr. Ljubomira Marakovića. Pobrinuli smo se da tu obljetnicu obilježimo zapisom o piscu i njegovu djelu, koji je napisao Ivo Sečkar, i da tako osvijetlimo lik katoličkom piscu koji je godinama nepravedno potisnut iz naše javnosti.

Dr. Anna-Maria Gruenfelder već je poznata našoj katoličkoj javnosti zbog svojih stavova o položaju žene u Crkvi. Njezin stav o pismu Ivana Pavla II *Mulieris dignitatem* bez sumnje će pobuditi pažnju i potaći mnoge na raspravu.

O. Josip-Egon Scheibel ponudio je svoje viđenje vječnog i važnog odnosa – muškarca i žene.

Uz druge priloge, osobito ističemo prikaz i komentar što ga je o papinskom pismu *Cristifideles laici*, plodu posljednje Sinode biskupa, napisala naša suradnica iz Rima prof. Ema Vesely.

U rublici *Prikazi, osvrti, ocjene* osvrćemo se na hagiografski i spisateljski rad o Josipa Antolovića, prigodom 25. godišnjice izlaska njegove prve knjige. Tu je i prikaz kontroverzne zbirke hrvatske duhovne lirike *U sjeni transcendencije* te osvrti na izložbe fra Ambroza Testena i Zlatka Kauzlarica Atača.

Gовор о цијенама и називу се nameće као stalni refren: овaj dvobрој стоји у продаји 10.000 динара, а нови ће pretplatnici plaћати већу pretплату, 30.000 динара. Uvjereni smo da ћете razumjeti i uvažiti naše razloge.

Tonći Trstenjak

UREDNIŠTVO JE PRIMILO

FRANJINI DANI – zbornik radova sa skupa održanog u Zagrebu od 31.VIII. do 2. IX. 1982. godine prigodom 800. obljetnice rođenja Sv. Franje Asiškoga (1182 – 1982), Knjižnica zbornika Kačić, br. 17, Split 1988, str. 189. Donosi: F. Kuharić, »Riječ braći i sestrama«; B. Duda, »Franjin Krist«; Lj. Rupčić, »Sv. Franjo i B. D. Marija«; Đ. Kokša, »Franjin ideal i suvremena duhovna gibanja«; R. Mrvelj, »Krist izvor Franjina čovjekoljublja«; Š. Marasović, »Znakovi vremena s obzirom na čovječnost«; T. Krasovac, »Svjetovni vid franjevačke karizme«; T. Šagi Bunić, »Sv. Franjo u povijesti hrvatskog naroda«; L. Markešić, »Sv. Franjo i iskustvo svijeta «; J. Radić, »Znakovi vremena s obzirom na ekologiju«; M. Žigrić, »Sv. Franjo pjesnik stvorova«; A. Badurina, »Franjo nadahnitelj umjetnika«; razgovor za okruglim stolom, sažetak na njemačkom, kazala osobnih imena i zemljopisnih naziva, književni oglasi, trobojna naslovna stranica, meki i tvrdi uvez sa zlatotiskom.

Cijena: broširano 35.000 din; tvrdi uvez 45.000 din. Narudžbe: Franjevački provincialati (svi) ili Zbornik Kačić, 58230 Sinj, Jonića 1.

Petar Grgec, SVETA HRVATSKA, reprint, HKD Sv. Ćirila i Metoda, Zagreb 1989, str. 230. Narudžbe slati na adresu: HKD Sv. Ćirila i Metoda, Trg kralja Tomislava 21, 41000 Zagreb.

Sergej Kourdakov, OPROSTI MI, NATAŠA; drugo, nepromijenjeno izdanje, cijena 40.000 dinara. Narudžbe prima Katehetski salezijanski centar, Vlaška 36, 41000 Zagreb.